

# Slovenski dom

Štev. 136

V Ljubljani, v torek, 17. junija 1941-XIX

Leto VI.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

## Odmev zgodovinskega dogodka v Benetkah

### Izjave hrvaškega zunanjega ministra o pomenu hrvaškega pristopa k trojni zvezi

Zagreb, 17. junija. s. Hrvaški zunanji minister dr. Lorković, ki se je včeraj vrnil iz Benetk, je sprejel zastopnike tujega tiska ter jim dal naslednjo izjavo:

Pristop Hrvaške k trojni zvezi je dogodek največjega pomena za Hrvaško, ki je komaj po dveh mesecih državne samostojnosti postala član te družbe držav. V tem je pomen slovenskega obreda v Benetkah ter navdušenega sprejema, ki so ga oblasti in italijanski narod pripravili poglavniku in njegovemu spremstvu. Za mlado državo, kakor je naša, je vse to dosti važnejše, kakor za katero drugo, ker predstavlja posvečenje, ki nam bo dovolilo sodelovati v novem evropskem redu. Po besedilu pogodbe o trojni zvezi mora Hrvaška računati na varstvo vseh držav, podpisnic pogodbe.

Prepričani smo, da bo listina, podpisana v Benetkah, pomagala k ustaliti razmer v južnovzhodni Evropi, ker so odstranjeni vsi elementi, ki so tvorili ognjišče nemira in ker se svobodni narodi vežejo med sabo.

Lahko je razumeti, da Anglija take Hrvaške ne bo priznala. Zaradi tega je tudi lahko razložiti napade londonskega radia proti Hrvaški. Anglija neče priznati naše stvarnosti, temveč meni, da je stvarna utvara, ustvarjena po njeni volji. Sicer pa bi se mi morali samo kešati, če bi bilo drugače, zakaj očitali bi nam lahko, da ne gremo po pravi poti.

Komaj sta pretekla dva meseca od kar živi neodvisna hrvaška država, pa je ta država že sklenila naslednje mednarodne pogodbe: priznanje neodvisne Hrvaške po Italiji in Nemčiji, razmejitvena pogodba, politične in razmejitvene pogodbe z Italijo, pogodba o končni ureditvi meja z Nemčijo na Vzhodu, krona vseh teh pogodb pa je bil pristop k trojni zvezi.

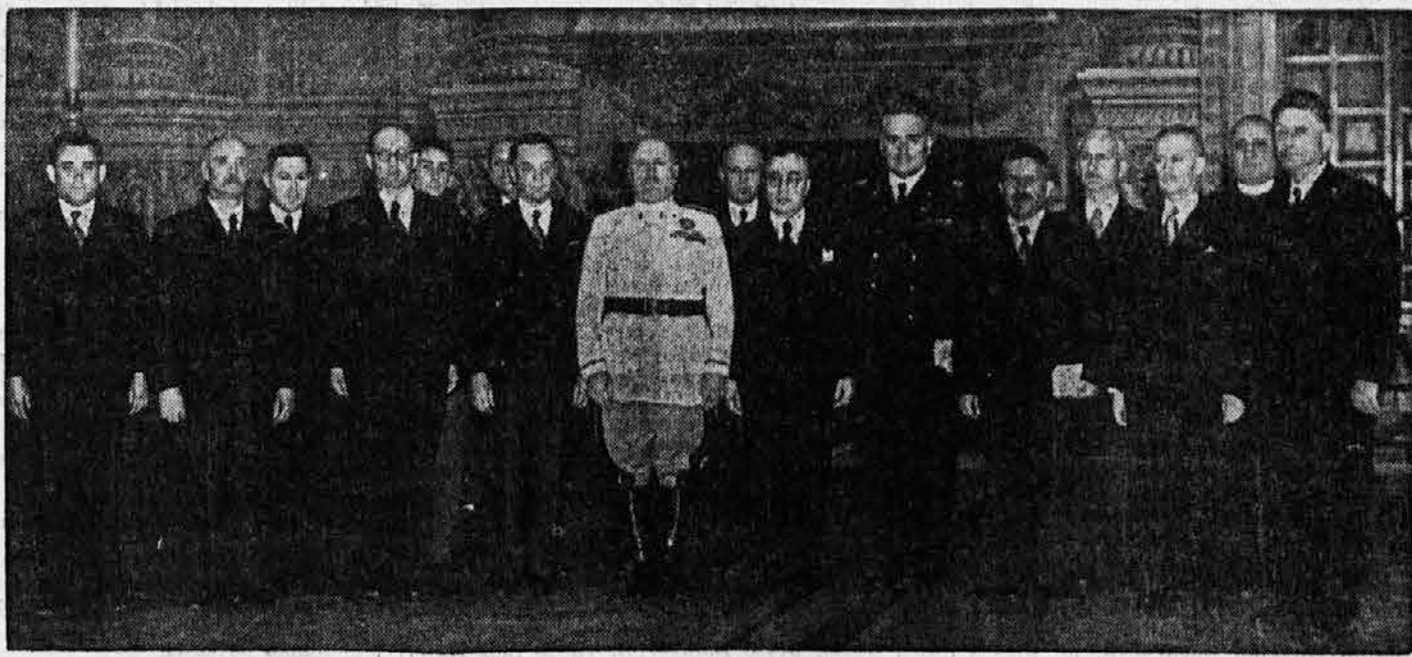
Minister je svoje izjave zaključil z besedami:

»Hrvaška je zvesta prejetim obveznostim. Zaradi tega so podpisnice trojne zveze lahko prepričane, da bo Hrvaška zvesto izpolnila ob-

veznosti, katere je sprejela s pristopom k zvezi. S pristopom k trojni zvezi si je Hrvaška dobila poročstvo za lastno varnost in neodvisnost v tako obsežni meri, da to izključuje sleherno ogražanje. Hrvaška se bo pokazala vredna zapuščanja, katerega je dolžna.«

Vsi hrvaški listi še naprej dajejo kar naj-

večjega poudarka zgodovinskemu dogodku v Benetkah, prinašajo obširna poročila in zlasti na vidnih mestih govor grofa Ciana in poglavnik Paveliča. Izražajo zahvalo vsega hrvaškega naroda, zlasti Italiji, po katere zaslugi in volji so Hrvatje prišli do položaja, v katerem so danes.



Duce sprejema Visokega Komisarja Eksc. Grazioliija in sosvet Ljubljanske Pokrajine

## Vladar ter bolgarski kralj v Firenci

Firence, 17. junija. s. Včeraj popoldne sta z avtomobilom dopotovala iz San Rossora v Firence Kralj in Cesar ter bolgarski kralj Boris. Napotila sta se v palačo Pitti, kjer sta obiskala kneza in kneginjo Piemontsko ter vojvodino d'Aosta. Vladarja sta kako uro odpotovala v San Rossore.

Vojno poročilo št. 376

## Obsežen angleški napad pri Sollumu odbit s hudimi izgubami

Rim, 17. junija. Uradno vojno poročilo 367 pravi:

Severna Afrika: Sovražnik, ki je več dni pripravil napad, je včeraj sprožil ofenzivo na bojišču pri Sollumu. Povsod je bil sovražnik odbit z velikimi izgubami. Bitka se nadaljuje.

Italijanska in nemška letala so večkrat napadla pristaniške naprave v Tobruku, utrbe in barake ter druge take naprave v utrdbi. Naše

letalstvo je bombardiralo skladišče živil in obrambne naprave v Marsa Matruh.

Vzhodna Afrika: Nobenega pomembnega dogodka.

## Visoki Komisar na obisku

### v Borzi dela, Delavskem domu in Delavski zbornici

Povsod je naročil, posvečati delavskim potrebam največjo skrb

Ljubljana, 17. junija.

Včeraj popoldne je Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino obiskal urade in prostore Borze dela ter Delavsko zbornico. Eksc. Grazioliija, katerega je spremljal nar. sv. Vagliano, sta v Borzi dela sprejela predsednik in ravnatelj posredovalnega urada, ki sta ga spremljala pri natančnem ogledu po različnih oddelkih organizacije. Visoki Komisar je šel po različnih pisarnah, koder se je delo nadaljevalo. Razgovorjal se je tam z več delavci, se zanimal za njihove delovne razmere in za razmere njihovih rodbin.

Visoki Komisar se je hotel seznaniti o načinu za vpisovanje nezaposlenih delavcev. Sporočil je, da bo v kratkem uvedeno obvezno vpisovanje nezaposlenih v posredovalnih uradih.

Iz Borze dela je Visoki Komisar odšel v Delavski dom, kjer je delavska kuhinja. Ko je pregledal kuhinje, je odšel v jedilnico, kjer so ga navzoči prisrčno sprejeli. Med obhodom po jedilnicah je Visoki Komisar spraševal številne navzoče delavce in se zlasti zanimal za razmere tistih, ki so se pred kratkim vrnili na rodna tla.

Berlin, 17. junija. s. Nemško uradno vojno poročilo pravi snoč:

V Severni Afriki je sovražnik na fronti pri Sollumu napadel z močnejšimi silami. Napad se je zrušil v obrambnem ognju nemško-italijanskih čet ob sodelovanju letalstva. Po dosedanjih vesteh je bilo uničenih 60 angleških oklopnih voz. Boji se trajajo. Nemška stirmoglavna letala so s posebnim uspehom napadla močne sovražne kolone in zbirališča vozil. Nemški lovci so v hudih letalskih bojih nad bojnim ozemljem sestrelili 9 angleških lovskih in 2 bojni letali.

## Nemški državni zbor ne bo sklican

Berlin, 17. junija. s. V tukajšnjih političnih krogih ne potrjujejo govorice, da bi bil v najkrajšem času sklican nemški državni zbor.

## Težave z mlekom v Angliji

Rim, 17. junija. s. Angleški prehranjevalni minister lord Woolton je imel radijsko predavanje, v katerem je pozval Ameriko, naj pošlje večje količine mleka za angleške otroke. Navzlic strogi omejitvi porabe je v Angliji nastopilo pomanjkanje mleka. Za bližnjo zimo so izgledi zelo majhni, kajti angleški kmetijski minister je rekel, da bo treba okrog 170.000 krav zaklati, ker primanjkuje sena.

## Velike poplave v Indiji

Bangkok, 17. junija. s. Kakor poročajo iz Kalkute, je prišlo v Srednji Indiji in v pokrajini Assam do velikih poplav. Samo v okraju Malapar je utonilo 108 ljudi, 7500 hišic se je zaradi vdora vode podrla. V Assamu je 20.000 ljudi moralo zapustiti svoje domove, če si je hotelo rešiti življenje.

## Japonsko-francoska trgovska pogodba

Tokio, 17. junija. s. Včeraj sta bili dve seji kronskega sveta, na katerih so obravnavali vprašanje trgovskih pogajanj, ki so bila nedavno zaključena med Japonsko in Indokino. Na obeh sejah je govoril zunanji minister Macuoka, ki je poudaril, da je nova trgovska pogodba urenila trgovske odnose med obema državama na trdnih temeljih in s tem se je v mnogočem razjasnilo stanje v Vzhodni Aziji.

## Razprava proti romunskim upornikom končana

Bukarešta, 16. jun. lp. Razprava proti japonskim upornikom je končana. Horia Sima in njegovi pomagači, ki so zbežali v inozemstvo, so bili v odsotnosti obsojeni na dosmrtno robijo. Drugi so bili oproščeni, med njimi tudi bivši ministra Creceanu in Brailleanu. Bivši policijski prefekt Ghica je bil obsojen na 15 let robije, bivši zunanji minister na pet let robije, bivši notranji minister Petroviescu na sedem let in bivši glavni ravnatelj v notranjem ministru Biris na 10 let robije.

## Vesti 17. junija

Predsednik slovaške republike Tiso je Paveliču poslal čestitke in voščila ob pristopu Hrvaške v trojno zvezo.

Zastopnik španskega zunanjega ministrstva Sandoval je včeraj sporočil tujim časnikiarjem, da misli Španija v kratkem priznati hrvaško državo.

Predsednik Združenih držav je odložil potovanje v Boston zaradi nenadne oboletosti.

Nemški poročevalski urad javlja, da so angleška letala včeraj zbila nad Rokavskim prelivom tudi letalo nemškega Rdečega križa, ki je hotelo iti reševati ponesrečence s sestreljenih letal. Nemški tisk to dejanje zelo obsoja.

## Nemško vojno poročilo

Berlin, 16. junija. lp. Nemško vrhovno poveljstvo je danes objavilo naslednje vojno poročilo:

V boju proti angleškemu oskrbovalnemu brodomu je letalstvo doseglo nove uspehe. V zahodnem Atlantiku, in sicer v smeri proti Gibraltarju, so letala napadla močno zastražen ladijski sprevod in uničila 5 tovornih ladij s skupno 21.000 tonami.

V vzhodnem delu Sredozemskega morja so nemška letala pod vodstvom stotnika Kloevoja zelo uspešno napadla skupino angleških bojnih ladij. Letala so potopila lahko križarko, in sicer s 4 bombnimi zadetki težke vrste in so poškodovala še eno težko križarko. Druga nemška bojna letala so na otoku Cipru napadla uspešno več letališč. Sovražni poskusi za polet nad zasedeno ozemlje so se ponesrečili. Lovci so sestrelili tri angleška napadalna letala, dve angleški bojni letali pa je sestrelila pomorska edinica.

Sovražnik je ponoči na mnogih krajih zahodne Nemčije metal rušilne in zažigalne bombe. Civilno prebivalstvo je imelo majhne izgube. Ponekod je bilo nekaj škode na stanovanjskih predelih. Nočni lovci so sestrelili dve angleški letali. Pri obrambi

pred sovražnimi letalskimi napadi se je zlasti odlikoval mornariški stražni čoln pod poveljstvom poročnika Heiberga, ki je sestrelil štiri sovražna letala.

## Izredno zasedanje sobranja

Sofija, 17. junija. s. Bolgarski parlament je bil sklican na izredno zasedanje za konec tekočega meseca. Na zasedanju bodo razpravljali o vprašanjih, ki se nanašajo na priključitev novih ozemelj, sprejel pa bo tudi več zakonskih odredb finančnega ministra.

## Tretji letalski napad na Haifo

Berlin, 17. junija. s. Tukaj pripominjajo, da je bil tretji letalski napad na Haifo v Palestini zelo učinkovit. V polno so bili zadeti neštevilni objekti, med njimi tudi pristaniške naprave, zaloge goriva in ladje. En rušilec je bil težko zadet. Predvidevanjem je nemško letalstvo napadlo v drugo otok Ciper. Zadeti so bili različni važni objekti, pomembni za vojsko in industrijo.

## Spopad med francoskim in angleškim vojnim brodom ob sirski obali

Vichy, 17. junija. s. Uradno sporočilo vichijske vlade pravi, da so francoska vojsna letala prednočnim izvedla silovit napad na angleške pomorske sile, ki so križarile vzdolž sirjske obale. Pred Saido (Sidonom) je bil sovražnikov rušilec zadet in se je vžgal, neki drugi rušilec pa je bil poškodovan. V prvih včerajšnjih jutranjih urah so francoske vojne ladje prišle v stik z nekimi angleškimi pomorskimi oddelki, ki sta ga tvorili dve križarki ter štiri rušilci. Na francoski strani ni bilo nič izgub.

Francoski državni podtajnik za letalstvo general Bergerot, je bil imenovan za vrhovnega poveljnika francoskih letalskih sil v Siriji.

Novica, da bi bili Angleži obkolili Aleppo v severni Siriji ter od tam prodrli do obale Sredozemskega morja, ne odgovarja resnici. Zanikana je bila že 13. in 15. junija.

## Nemška izjava o vojaškem sodelovanju s Francijo v Siriji

Berlin, 17. junija. s. Na vprašanje tujih časnikarjev, ali je mogoče akcije nemških bombnikov blizu sirjske obale spravljati v zvezo z morebitnim vojaškim sodelovanjem med Francijo in Nemčijo, so na pristojnem nemškem mestu povedali, da je tudi to odsek boja, ki ga bide Nemčija proti Angliji. Cilj nemškega orožja je napadati in zadržati sovražnikove ladje kjer koli so. Vse drugo ni važno. Glede morebitnega vojaškega sodelovanja med Nemčijo in Francijo so izjavili, da o tem ni nobenih dokazov ne na splošno ne v podrobnosti.

## Protijudovski ukrepi v Belgiji

Bruselj, 16. junija. Nemška vojaška uprava je izdala odredbe, ki bodo stopile v veljavo 1. julija in se nanašajo na Jude. Nove odredbe so v glavnem iste, kakor veljajo v drugih delih Evrope. Vsak Jud, ki ima trgovsko obratovalnico, mora izobesiti na svoji trgovini napis, da je njegova trgovina judovska. Napis mora biti v treh jezikih. Obenem je bil ukazano popis vsega premičnega in nepremičnega imetja, prepovedano pa je tudi vsako odtujevanje premoženja. Do 15. julija bodo morali vsi Judje prijaviti vse svoje zaloge domačega in tujega denarja. Judje ne bodo smeli imeti radijskih aparatov.

### Potovanje po Ljubljanski pokrajini - svobodno Z ukrepom Vis. Komisarja niso več potrebni posebni potni listi varnostnih oblasti

Ljubljana, 17. junija.

Tiskovni urad Visokega Komisarjata razglasi:  
Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil, da izgubi s 16. junijem veljavo odredba o obveznosti potnih listov za potovanje na področju Ljubljanske pokrajine.

Nova odredba Eksk. Visokega Komisarja prinaša veliko olajšavo v življenje prebivalstva Ljubljanske pokrajine. Potovanje na področju Ljubljanske pokrajine je poslednje svobodno, ni vezano na noben potni izkaz in s tem znatno olajšano.

Odredba Visokega Komisarja pa je preprečevalen dokaz, kako hitro so se razmere v naši pokrajini pod njegovim modrim vodstvom uredile ter normalizirale, pa tudi dokaz njegovega popolnega zaupanja v razsdnost prebivalstva. Naši ljudje bodo z velikim veseljem in razumevanjem sprejeli odredbo Visokega Komisarja v zavest, da so si njegovo zaupanje s svojim dosedanjim vedenjem zaslužili.

### Prepoved plesnih zabav

Tiskovni urad Visokega Komisarjata javlja: Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je v skladu s položajem v drugih pokrajinah kraljevine odložil, da se prepoveda plesne zabave v Ljubljani in Ljubljanski pokrajini.

To odredba Visokega Komisarja je nedvomno popolnoma na mestu. Pri nas in okrog nas se dogajajo dogodki, ki zahtevajo resnosti in zavesti, da je treba biti pripravljen na žrtve. Čas je malo primeren za zabavo in za ples. Odredba bo nedvomno naleтела povsod na odobravanje in na ugodno sprejem.

### Koncert Glasbene Matice Ljubljanske Prenašale so ga vse radijske oddajne postaje EIAR-ja

Pevski zbor Glasbene Matice in Orkestralno društvo Glasbene Matice, pomnožena s člani Ljubljanske Filharmonije, sta priredila sinočni koncert, na katerem je sodeloval tudi rektor Glasbene akademije v Ljubljani pianist prof. Anton Trost. Dvorana je bila dobro zasedena. Koncerta se je udeležil tudi Eksk. Visoki Komisar Ljubljanske pokrajine Emilio Grazioli s svojo soprogo, Eksk. general Robotti, poveljnik armadnega zboru v Ljubljani, divizijski general Orlando in zastopniki Vojske, kulturnih ustanov in drugi odlični gostje. Program koncerta Glasbene Matice je obsegal v prvem delu skladbe Jakoba Gallusa iz šestnajstega stoletja. Zbor Glasbene Matice je izvajal pod dirigentom g. Mirkom Poličem »Pater noster«, »Ave Maria«, »Laus et perennis gloria«, »Vae nobis«, »Pueri concinite«, »Adulescentulus sum ego«, »Planxit David rex Absalone«, »Alleluia! Cantate Dominoc. Zbor Glasbene Matice, ženski, moški in mešani je boljši, kakor je bil nekaj let nazaj. Večar so bili najboljši basi in alti; tenor še vedno ne more priti do homogene zlitosti, sopran je v posameznih tu pa tam rezek v višinah. Zbor je izvedel najboljše »Ave Maria« in »Planxit David rex Absalone. V ostalem odlikuje zbor lepa in jasna izgovorjava. Ne moremo pa trdit, da je bila Gallusova glasba vedno lepo podana in bi odgovarjala slogovni značilnosti, polifonski svojstvenosti. Dirigent g. Polič se je opiral pri interpretaciji na romantično pojmovanje oblikovanja. — Gallus zahteva jasne in izdelane linearnosti, ne prenese kratkih s prepogostimi, občutnimi oddihji v neko drobnost oslabljenih fraz, ki zahtevajo svoje zaključnosti. Točno je treba upoštevati

pri Gallusu ritmični element. Sinkopirana mesta morajo priti do večjega izraza, ki je za Gallusa muzikalno nujen. To smo opazili zlasti pri »Pueri concinite«. »Vae nobis« je izgubila mnogo na svoji lepoti po premočnih poudarkih, sunkovito izražena skladba, s premalo finejšega dinamičnega niansiranja je učinkovala nepričljivo in neiskreno. Prislovni »Cantate Dominoc« ni mogel priti do močnejše veljave; premalo muzikalno dosledno izpeljan je vplival razrahljano in suho. Gallusova glasba je za sodobno pojmovanje težka in zahteva tem večje koncentracije in pazljive ter skrbne oblikovnosti.

Drugi del koncerta »Concerto da chiesa« italijanskega skladatelja E. Felice dall'Abaco, Antona Lajovca »Pesem jeseni«, ki smo jo slišali že pod dirigentom g. Zebretom na koncertu slovenske sodobne glasbe, ter L. M. Škerjanca »Koncert za klavir in orkester«, zelo dobro delo, ponlo kontrastnih vzgonov, dobro instrumentirano, lepo zveneče; lep je klavirski del, ki ga je izvrstno oblikoval rektor g. Trost, brez dvoma naš najboljši pianist visoke kulture. Interpretiral je to delo — kakor ostali dve — gosp. Škerjanec sam zelo dobro. To najnovejšo njegovo delo predstavlja višek njegovega ustvarjanja, za našo kulturo pa dragocen donesek. Orkester je bil dobro pripravljen in je lepo podajal v igri vse tri skladbe. Morda je dirigent vzel nekoliko prehitro pri Lajovčevi »Pozni jeseni«. Ob tej priliki smo z orkestrom v letošnji sezoni prvič zadovoljni. Ta je tudi koncert najbolj dvignil in mu dal najresnejše lice skrbne priprave in močnejše muzikalne oblikovalnosti.

### Odlok Visokega Komisarja o odpravi omejitve izplačil pri denarnih zavodih v Ljubljanski pokrajini

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino glede na prejšnje odredbe o odložitvi plačil,

glede na komisariatski naredbi z dne 29. aprila 1941-XIX, št. 12 in z dne 14. maja 1941-XIX, št. 24, s katerima je bila odredena odprava splošnega moratorija ter omejen moratorij za banke in zavarovalnice, in ker smatra za umestno, da se obnove normalne razmere na denarnem trgu z ukinitvijo odloga plačil, ki jo je omogočil zboljšani položaj denarnih zavodov, pri čemer naj bi se istočasno prilagodili kreditni pogoji novemu gospodarskemu položaju, nastalemu v Ljubljanski pokrajini,

#### odreja:

1. S 16. junijem 1941-XIX so ukinjene omejitve plačil denarnih zavodov po naredbi z dne 14. maja 1941-XIX, št. 24.
2. Od istega dne naprej se delijo vloge (na knjžice, v tekočem računu itd.) ne glede na čas, kdaj so nastale, pri denarnih zavodih v sledeče skupine:
  - a) vloge a vista, ki so vlagateljem vsak čas in brez omejitve zneska na razpolago;
  - b) vezane vloge, s katerimi morejo vlagatelji razpolagati s tri ali šest mesečnim odpovednim rokom;
  - c) navadne vloge, glede katerih morejo vlagatelji razpolagati mesečno z 10% vseh pologov, pri vlogah, manjših od 50.000 dinarjev pa s 30%, do največ 5000 dinarjev mesečno.
3. Denarni zavod kakor tudi vlagatelj smeta vsak čas v celoti ali deloma odpovedati vlogo iz črke c) prednjega člena z odpovednim rokom 3 mesecev, po čigar preteku ima vlagatelj pravico, da z vlogo oziroma z odpovedanim delom vloge prosto razpolaga.

Če odpove denarni zavod, obdrži vlagatelj pravico mesečnega razpolaganja v mejah, določenih v prednjem členu, tudi glede odpovedanega dela; če pa odpove vlagatelj, ter pravice nima, dokler ne poteče ta rok.

Velja, da je odpoved preklicana, če vlagatelj ne razpolaga z navadno vlogo ali z njenim odpovedanim delom v 14 dneh po preteku tega roka.

Navadne vloge iz črke c) člena 2. se morajo na vlagateljevo zahtevo vsak čas pretvoriti v ve-

zane vloge s šestmesečnim odpovednim rokom po črki b) istega člena.

Denarni zavod sme dovoliti vlagatelju v primeru dokazane nujne potrebe pretvoritev vezane ali navadne vloge v celoti ali deloma v vlogo a vista, pri čemer obremeni vlagatelja z razliko med obrestno mero za tisto skupino in za vloge a vista.

Obrestno mero za posamezne skupine vlog iz člena 2. določa odbor, sestavljen iz po enega zastopnika sledečih strokovnih organizacij: Društva bančnih zavodov, Zveze hranilnic in iz enega odposlanca, ki ga določijo združne zveze.

Sklepe mora odobriti Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino. Tako določena obrestna mera, ki se objavi v Službenem listu, je obvezna za vse denarne zavode.

Do všteteja 30. junija 1941-XIX morejo vlagatelji naznaniti denarnim zavodom, v katero skupino naj se njihova vloga uvrsti. Če tega ne naznanijo, se uvrste vloge v skupino c) člena 2. (navadne vloge).

Vsekakor se uvrste v to skupino vloge, nastale pred 15. aprilom 1941-XIX, z izjemo tistega njih dela, s katerim je mogel vlagatelj razpolagati na podlagi členov 1. in 4. naredbe z dne 14. maja 1941-XIX, št. 24, v kolikor vlagatelj tega dela ni dvignil.

Z izjemo Hranilnice Ljubljanske pokrajine, ki bo opravljala izplačila v mejah, določenih za redne denarne zavode, se za prvo uporabo te naredbe določajo meje mesečnih izplačil iz navadnih vlog po črki c) člena 2., omenjenih v drugem odstavku prednjega člena, za hranilnice, urejene z uredbo z dne 24. novembra 1938, za zadrage, urejene z zakonom z dne 11. septembra 1937, in za Državno hipotekarno banko z 10% pologov, za vloge, manjše od 25.000 din pa z 20% do največ 2500 din.

Do všteteja 30. junija 1941-XIX ostane obrestna mera pri denarnih zavodih nespremenjena.

10. Odložitve odkupovanja in dajanja posojil na police življenjskega zavarovanja, izdane pred 15. aprilom 1941-XIX, se podaljšuje do všteteja 31. julija 1941-XIX. Vendar se smejo dati posojila kolikor so potrebna za plačilo dospelih premij, a tudi v višji izmeri do polovice zneska, ki bi se dal na podstavi vplačanih premij dobiti za odkup na dan izdaje te odredbe, toda največ 5000 din na vsako polico.

11. V ničemer se ne spreminjajo določbe člena 1. naredbe z dne 20. maja 1941-XIX, št. 27, o podaljšanju odlokov ministrstva za trgovino in industrijo bivše jugoslovske države z dne 12. novembra 1940., št. 35382, za Ljubljansko kreditno banko, z dne 12. novembra 1940., št. 40282, za Združeno gospodarsko banko in z dne 5. marca 1941., št. 5701, za Obrtno banko. Do nove odredbe ostanejo tudi v veljavi odredbe, izdane na podstavi uredbe z dne 23. nov. 1934., št. 41032/K, o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov in z dne 23. novembra 1934., št. 81.070/V, o zaščiti kmetijskih kreditnih zadrug in njihovih zvez, kakor tudi banka uredba z dne 12. aprila 1941 za Pošno hranilnico.

12. Vse določbe, nasprotujoče tej naredbi, ki stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se razveljavljajo.

Ljubljana, dne 14. junija 1941-XIX.  
Visoki komisar  
za Ljubljansko pokrajino:  
Emilio Grazioli

### Na bojišču ob vzhodnem delu Sredozemskega morja so borbe spet oživele

Berlin, 17. junija. s. V dopolnilo predvečerašnje nemškega uradnega vojnega poročila, ki poudarja ojačitev napadalnega delovanja na vseni odseku Vzhodnega Sredozemskega morja, pravijo tukaj, da hočejo Britanci s poskusom, da bi preprečili svojo lastno obkolitev, dvigniti svoj težko prizadeti ugled. To jasno dokazujejo napadni poskusi tako na severni kakor tudi na jugovzhodni afriški fronti. Od Solluma poročajo o močnem sovražniškem napadnem poskusu, ki pa se je ponesrečil ob odporu nemško italijanskih čet. Uničenje 60 oklepnih vozil dokazuje, kako močan je bil ta odpor. Med bojem so nastopila tudi strmoglasna letala. Napad na Sirijo je zahteval od Angležev, da so zaposlili precejšnje sile svoje mornarice, ki tvori sedaj tarčo za napade nemškega letalstva, ki budno čuva tudi nad temi deli morja. 13. junija so nemška letala privrkat na morju blizu Beyrutha napadla angleško brodogojce. 15. junija je prišlo do drugega napada. V Berlinu pravijo, da je treba v tem najti razlogo za govornjenje londonskega radia, češ da Nemci sodelujejo v bojih v Siriji. Napadi se razvijajo v oporišč, ki so si jih v zadnjem času priborili Italijani in Nemci, prav tako pa so se napadi začeli tudi proti otoku Cipru, kjer so bombe padle na letališča in na vojaške in industrijske naprave.

### E. I. A. R. Radio Ljubljana

Torek, 17. junija 1941-XIX.

7.30 Vesti v slovenščini. — 7.45 Slovenska glasba. — 8.00 Po odmoru napoveda časa. — 8.15 Vesti v italijanščini. — 12.30 Vesti v slovenščini. — 12.45 Pesmi in popevke. — 13.00 Napoved časa, vesti v italijanščini. — 13.15 Poročilo Glavneega stana Oboroženil Sil v slovenščini. — 13.45 Orkestralne točke. — 14.00 Vesti v italijanščini. — 14.15 Orkestralna glasba. — 14.45 Vesti v slovenščini. — 17.15 do 18.00 Orkester Angelini. — 19.30 Vesti v slovenščini. — 19.45 Raznovrstna glasba. — 20.00 Napoved časa, vesti v italijanščini. — 20.20 Opazke k dnevnim dogodkom v slovenščini. — 20.30 Slovenska glasba. — 21.15 Raznovrstna glasba pod vodstvom mojstra Pragna. — 21.50 Pogovori v slovenščini. — 22.00 Orkester Strappini. — 22.45 Vesti v slovenščini.

Sreda, 18. junija:

7.30 Poročilo v slovenščini. — 7.45 Pisana godba. — 8.15 Vesti. — 12.30 Poročila v slovenščini. — 12.45 Slovenska glasba. — 13.00 Napoved časa — Radijska poročila. — 13.15 Vojno poročilo v slovenščini. — 13.30 Orkester. — 14.00 Poročila. — 14.15 Orkester. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Operetna glasba. — 19.00 »Govorimo italijanskic Proučuje profesor dr. Stanko Leben. — 19.30 Poročila v slovenščini. — 19.45 Simfonična glasba. — 20.00 Napoved časa in radijska poročila. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.40 Operetni spevi. — 21.15 Filharmonični zbori. — 21.35 Orkester. — 22.00 Poročila v slovenščini. — 22.20 Slovenska glasba. — 22.45 Poročila v slovenščini.

### Narocajte in širite

»Slovenski dom«!

### Na sever, potepuh!

Tudi ona je Robina zelo pozorno ogledovala in odkrito priznala, da je z izpremembo mnogo pridobil. Rekla je tudi, da je nekoč videla njegovo sliko v časopisu. Robin pa o tem ni hotel nič slišati in je skušal obrniti razgovor v drugo smer. Oktober pa je vztrajala.  
»Kje pa? Skušajte se spomniti, miss Ellen.«  
»Bil sem nekoč kandidat za predsednika Združenih držav«, je namesto nje odgovoril Robin.  
»Ne govori vendar neumnost!... Kje ste jo videli, miss Ellen?«  
»Toda miss Ellen se ni mogla več spomniti.  
Ko je odšla pripravljati kavo, je Oktober skušala od Robina izvedeti resnico. Radovednost ji ni dala miru.  
»Ali je res bila tvoja slika kdaj v časopisih?« ga je vprašala.  
»Mr. Robin Leslie Beausere, znan član kluba in družabnik. Sam se lahko skrrije pred menoj. Kamor koli grem, poročajo časopisi: Mr. Robin Leslie Beausere je došel v našo mesto z luksuznim tovornim vlakom.«  
»In vendar je miss Ellen videla tvojo sliko,« je vztrajala Oktober.  
»Mogoče kakšna temna zadevščina. Pod sliko je mogoče stal naslov: Ujet v neki staji. Obsojen na šestdeset dni zapora zaradi motnje nočnega miru.«  
»Zakaj se norčuješ?«  
»Dobro; povem ti resnico.«  
Sklonil se je k njej čez mizo.  
»Z dr. Smithovim mazilom sem bil ozdravljen

### Modernizacija prometa

Ljubljana, 17. junija.

Po mestu se pojavljajo nove prometne tablice. Vsako količkaj vazno cestno križišče jih je kar polno. To so lično pobarvani leseni količki, na katerih so pritrjene množice podolžnih modro pobarvanih tablic v obliki puščic, tako, da tujece in zna kam naj krepe po najbližji poti, da pride v določeni kraj zunaj mesta. Deloma so ti napisi v italijanščini, deloma v slovenščini, n. pr. Verconico (Vrhnika), Codelievo (Kodeljevo), Vic (Vič), Longatico (Logatec), Cocevia (Kočevje), Scollizza (Skofljava) itd. Poleg teh napisov, so pa tudi točno označili s posebnimi puščicami krožno ali tranzitno cestno skozi mesto, da razbremenijo lokalni promet po mestu ter tako prihranijo središču mesta ves prah ali pa tudi blato. Ves avtomobilski promet poteka sedaj skozi mesto le po stranskih manj obljudenih cestah. Razen tega skrbje za točno izvrševanje teh predpisov po mestu se posebne straže karabinerjev, ki poleg prometne policije skrbje za ves red v prometu. Središče mesta tako niti ne čuti velikega prometa skozi Ljubljano. Sploh so se pa okupacijske oblasti silno resno lotile že takoj po zasedbi naših krajev vse ureditve prometa, tako da smo lahko Ljubljanci v zavesti, da smo v dobri prometni šoli, kar je za nam zopet samo v korist. —nik.

Zadnja javna produkcija šole Glasbene Matice v tekočem šolskem letu bo jutri, v sredo ob 8/2 na 7 zvečer v Mali filharmonični dvorani. Nastopili bodo gojenci naslednjih članov učiteljskega zbora šole Glasbene Matice: Bradac Zorke, Dervovšek Emilije, Gregorica Julija, Ivančič Avgusta, Launa Vaclava, Lipovšek Pije, Pfeiferja Leona, Staniča Frana, Šonca Viktorja, Štrukelj Milene in Osterc Marte. Ravnateljstvo vabi starše in vse glasbo ljubeče občinstvo, da v velikem številu poseti jutri to produkcijo. Podroben spored se dobi v Knjižarni Glasbene Matice.

revmatizma...  
»Niti besedice ne spregovorim več s teboj,« je jezno vzkliknila in pogledala vstran. »Gotovo tiči za to stvarjo kaj sramotnega.«  
»Prav imaš, tetka!  
Miss Ellen je prinesla kavo in jo pustila sama. Preden je odšla je še rekla Robinu:  
»Odpri sem pisalno mizo in položila na divan blazino in odejo, v slučaju, da boste hoteli spati tukaj.«  
»Kako je postrežljiva in obzirna,« je pripomnil Robin, ko je zapustila sobo.  
Sedaj se ni več šalil.  
»Mogoče je, da bova ostala tukaj več dni; vendar pa morava biti pripravljena vsak hip, da izgineva.«  
»Sedaj ti bo mnogo lažje, ko imaš obleko.«  
On pa je zmalaj za glavno.  
»O tem nikakor nisem prepričan. Vse je odvisno od tega, kako daleč se je Rdečbradeec odpeljal z onim tovornim avtomobilom. Zelo verjetno se mi zdi, da se nista peljala zelo daleč.«  
»Kdo pa je prav za prav Rdečbradeec?«  
Robin se je nasmehnil. Oktobar si je morala priznati, da je bil, ko se je smehljala, še posebno lep.  
»Znameniti razbojnik. Neki potepuh mi je o njem pripovedoval, da je v Chicagu zelo dobro znan, da mu je policija bila za petami in se je zato umaknil. Rdečo brado si je nadel le zato, da bi ga detektivi ne prepoznali. Z Lennyjevo pomočjo je že marsikaj opravil. Pred dvema letoma sem se z Lennyjem srečal v Columbij. Imela sva majhen prepriček, ker mi je med spanjem hotel odnesti škornje, pa jo je pošteno skupil. Kar se Rdečbradača tiče, se bo nekoč, upam prav kmalu,

iztegnila roka pravice po njem in ga posadila na lesen stoliček. Elektromonter neke kaznišnice pa bo v zvezi s tem mogel svoji ženi kupiti nov klobuk.«  
Med pripovedovanjem jo je opazoval.  
»Nikakor ne moreš tajiti, da nisi trudna. Bodi torej modra in pojdi v naročje „gospodične Morfeje“. Nalašč sem spremenil spol, ker sem, kakor sem ti je povedal, obaren do skrajnosti.«  
Nasvet je bil dobrodošel. Oktobar ni bila še nikoli v svojem življenju tako trudna. Zdela se ji je, da je že davno, odkar je zadnjih spala v trdi postelji v mr. Elmerjevi hiši.  
Robin ji je začel pripovedovati o svojih potovanjih o ljudeh, ki so ji bili tuji, o puščavi Gobi... To je kraj, kjer se izplača potovati. Poznal je več ljudi, ki so prav s takimi potovanji postali znameniti. Hojeja na primer, ki je peš prepotoval Rusijo, ko je revolucija bila na višku. Med svetovno vojno pa je čisto brezskrbno potoval skozi Nemčijo. Šel je od enega koncentracijskega taborišča do drugega in se preživljal z beračenjem. Angleža Lossyja, ki je znal štirinajst jezikov, a ni znal napisati niti svojega imena. In vendar je ta Lossy prepotoval vso dolgo pot iz Kašmira v Bukarešto peš, brez centa v žepu.  
Njegovo pripovedovanje jo je izredno zanimalo, a kljub vsemu premagovanju je zaspala. Mogoče je njegov glas nalašč bil tako monoton... Zbudila se je v njegovem naročju, sredi stopnic... Ko jo je prinesel do vrat njene sobe, jo je postavil na noge.  
Odrpl ji je vrata, 'ji voščil lahko noč in tibo zopet odšel v prikljče.  
Robin je govoril resnico, ko ji je dejal, da mora pisati pisma. Saj bi bil moral že zdavnaj

pisati. Eno izmed pisem je bilo celo zelo dolgo. Pisal je čudovito naglo. Kup popisanih listov poleg njega se je vidno večal. Ob desetih mu je miss Ellen prinesla kavo. Zelo se je začudila, ko je zagledala to ogromno korespondenco.  
»Na koncu vrta je poštni nabiralnik,« mu je povedala in natančno opisala kraj, kjer ga najde. Pristavila je še, da pridejo iz Ogdensburga pobirati pisma šele dopoldne.  
»Zelo verjetno bom še nočoj odnesel svoja pisma v nabiralnik.«  
»Ali vam smem prinesiti še kakšno okrepljivo? Mogoče čašo vina?«  
Robinu pa je bil ljubši čaj.  
Povedala mu je, da ima neke posebne vrste čaj, ki je bil »dr. Ewington« posebno všeč.  
Bilo je prvič, da je slišal starševsko ime. To tako znamenito ime je obdajalo ubogega trpina z nekakim izrednim siljajem. Robin od tedaj ni mislil nanj nikoli drugače, kot na dr. Ewingtona.  
Ob enajstih je Robin končal svoje delo. Šel je iskat miss Ellen, da bi jo prošil za znakce. Našel jo je v kuhinji, kjer je pripravljala čaj.  
Imela je znakce že pripravljene. Predlagala mu je tudi, da sama odnese pisma v nabiralnik. On pa ni hotel o tem ničesar slišati.  
Bila je krasna noč. Mesec je razlival svojo srebrno svetlobo po molčeči pokrajini.  
Robin je počasi korakal proti vrtnim vratom, jih odprl in krenil proti nabiralniku, ki je bil le nekaj korakov oddaljen od vhoda. Pritrjen je bil na vogalnem kamnu dr. Ewingtonovega posestva. Spustil je pisma v skrinjico in se počasi vračal k vratom. Zabje regljanje se je slišalo iz bližnjega ribnika. Netopir je sčrl mimo njegove glave in izginil. V daljavi se je slišal ropot tovrneza vlaka

### Kazni zaradi prekrškov obrtnih predpisov

Ljubljana, 17. junija.

Visoki Komisar, kakor je bilo že svoj čas objavljeno, je v zaščito ljudskih interesov ustanovil poseben policijski oddelek za pobiranje verižništva, navijanja cen in nedovoljene prodaje blaga. Na podlagi ugotovitev tega oddelka so bili prijavljeni mnogi primeri zlorabe maksimiranih cen, dalje prodaje mesa ob brezmesnih dnevih in da niso bile na blagu označene cene. Vsi odgovorni so bili naznanjeni sodnim oblastem v svrhu kazenskega postopanja. V težjih primerih pa je Visoki Komisar razglasil naslednje odredbe:

1. **Pust Ana**, prodaja kruha na Tyrševi cesti izgubi licenco in mora trgovino zapreti, ker je prodajala kruh za 100% dražje.

2. **Za 6-10 dni morajo zapreti**: Podboršek Helena, mesarija na Tyrševi cesti. Marjetič Alojzij, mesarija na Poljanski cesti 77. Merkelin Ludvik, mesarija na Tyrševi c. 53. Mlakar Julija, vinotoč, Beograjska ulica 25. Ivanc Marija, mlekarica, Florjanska ulica 10.

Ker so prodajali življensjske potrebščine po višji ceni, kakor je določena v ceniku.

3. **Za 5 dni morajo zapreti obrate**: Gregorc Anton, mesarija na Poljanski c. 81. Ložič Miljenko, gostilna, Gledališka ul. 2.

Zupančič Magda, gostilna, Gosposvetska c. 8. **Ker so prodajali meso v brezmesnih dneh.**

4. **Za 4 dni morajo zapreti trgovine**: Fuchs Alojzij, urar, Židovska ulica 3. Leskovic Ivan, trgovina, Jurčičev trg 1.

Splendel Milka, trg. s čevlji, Prešernova ul. 48, ker niso imeli na blagu označenih cen.

### Razprave proti navijalcem cen na okrajnem sodišču

Kakor smo že svoj čas poročali, je sedaj proti navijalcem cen, verižnikom in prekupčevalcem blaga uveden strožji sodnokazenski postopek. Mnogo ovadbe je prejelo državno tožilstvo, ki je nato odredilo proti vsem ovadencem po zakonu predpisano kazensko preiskavo. Ovadbe so bile odstopljene pristojnim preiskovalnim sodnikom, ki vodijo sedaj proti omejenim osebam natančne preiskave. Ko bodo

### Kino predstave za vojake

Italijanske vojaške oblasti imajo veliko skrb za to, da bi vojakom krajšale čas in jih razvedrile. Prav posebno pa se zavedajo, kolikšnega pomena je prikazovati film, ki je ustvarjen z močnim narodnostnim in vojaškim motivom. Ni ga skoraj filma, ki bi bil bolj izdelan, kakor film, ki ga pravkar vrte v kinu Matica. Na sporedu je namreč znameniti film, izdelan iz nedavne španske državljanske vojne. Kdo se ne spominja junaškega odpora gojencev vojaške akademije, ki se tako pogumno borili v veličastnem Alcazarju na strani znamenitega generala Franca. Toledskim junakom je posvečen ves film, ki je odlično delo. Zanimanje za ta film je bilo že po bivši Jugoslaviji ogromno in so ga tedne in tedne vrtili v Belgradu in drugih večjih mestih. Končno je prišel film te dni tudi k nam. Da je film res odličen, priča tudi dejstvo, da je bil odlikovan v Benetkah ob priliki tekmovanja najboljših filmov. Včeraj so si tudi vojaki ogledali ta film. Prva četa je pred kino prikoralala ob 10 dopoldne, druga četa je bila pri predstavi popoldne, danes dopoldne bo tretja, popoldne pa četrta predstava. Vojaštvo z velikim zanimanjem sledi junaškim podvigom toledskih junakov.

preiskave končane, bo državno tožilstvo proti njim dvignilo obtožnice in jih bo sodil kazenski sodnik-poedinec okrožnega sodišča.

Na okrajnem sodišču teko kazenske zadeve proti navijalcem cen in verižnikom zaradi prekrškov uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije. Po sumaričnem seznamu okrajnega sodišča je bilo pretekli teden 17 še tekočih kazenskih zadev proti pekom, mesarjem in drugim obrtnikom, kakor tudi proti nekemu lekarnarju, ki je bil ovaden, da je prodajal po pretiranih cenah neki čaj. Največ prijav je zaradi prestopkov po členu 8 omenjene uredbe in po členu 2, ki vsebujeta kazni zaradi navijanja cen, skrivanja blaga in prodajanja živil nad maksimalno ceno. Kakor je bila določena v ceniku Visokega Komisarja. Po seznamu okrajnega sodišča je bilo izrečenih 8 oprostilnih sodb, 4 sodbe pa so vsebovale primerne zaporne in denarne kazni. Proti oprostitim in drugim sodbam je bilo prijavljenih 9 prizivov na prizivni senat okrožnega sodišča. V 5 zadevah okrajno sodišče še ni izreklo sodbo, ker se nadaljujejo poizvedbe.

### Velike odvodne cevi polagajo zraven Kazine

Ljubljana, 17. junija.

Ze precej časa je pred Kazino izkopana velika jama. Jama je globoka 6 m. Zaradi tolike globine je bilo potrebno jamo obklati z lesenimi opazi. Od dna te jame so te dni posebni delavci izkopali širok rov v smeri proti Selenburgovi ulici. Izkopali so rov že do tramvajskih tračnic. Včeraj pa so delavci odkopali lesene kocke na Selenburgovi ulici pred nekdanjo Sinkovčovo trgovino s čevlji. Tudi tu bodo izkopali prav takšno jamo kakor je bila izkopana pred Kazino. Od te jame bodo sedaj polagali odvodne cevi pod hišo, kjer je bila nekdanj omenjena trgovina. Do one strani hiše pa je kanalizacija Subičeve ulice že izpeljana. Na ta način bo kanalizacija vse Subičeve ulice končana. S temi deli bo najzamudnejši konec opravljen, kar regulacije Subičeve ulice tiče, končan. Potem bo preostalo delavcem še to, da hišo ob koncu uršulinskega samostana podrejo. Tako bo cesta, ki gre vzdolž kazinskega vrta, zvezana z novo projektirano cesto, ki bo zavila iz Bleiweisove ceste mimo poslopja kvesture in šla čez nekdanji uršulinski vrt. Ljubljana bo z novo cesto mnogo pridobila, saj bo močno prometna Bleiweisova cesta neposredno zvezana s Kongresnim trgovom.

### Po zdravniško pomoč so prišli

Posestnikov sin Skafar Filip, doma iz Črne vasi, je imel doma kolo. Lepo je bilo v nedeljo in se je fant vsedel na kolo in jo mahnil po beli cesti. S kolesa pa je kar nenkrat padel in si pri tem zlomil levo nogo pod kolonom. — Dveletna hčerkica Cankar Marica iz Orlove ulice pa je padla tako nesrečno po domačih stopnicah, da je pri padcu dobila poškodbe na glavi. — Posestnikov sin iz Slapa Kočar Srečko je imel v domačem hlevu nekaj opraviti okrog konja. Konj pa ga je nenadoma udaril po glavi in mu prizadel težje poškodbe. — Posestnik iz Dolenjskega jezera Martinčič Jakob je moral priti v bolnišnico po pomoč, ker ga je v domačem hlevu vol sunil v oko, ki mu ga je precej poškodoval. Vsi navedeni poškodovanci so se zatekli v ljubljansko bolnišnico na zdravljenje.

### Vegovo ulico »orjejo«

Mestna občina je že pred dvema dnevoma obvestila po časopisu lastnike vozil in druge, ki se poslužujejo Vegove ulice, da bo cesta zaenhi od včerajšnjega dne za vsak voznik in tovorni promet zaprta. Včeraj popoldne mestni delavci niso še postavili na obeh koncih ceste posebnih opozoril, da je cesta zaprta. Pač pa so na ulico pripeljali mestni valjar in poseben plug, s katerim orjejo cestno površino, kadar nameravajo kakšno cesto preurediti. Ze zgodaj jutraj so začeli delavci s prvimi pripravilninskimi deli. Vegovo ulico so potem začeli orati s tem posebnim plugom. Za mestni valjar so z debelo verigo priklenili plug. Plug je na dveh manjših masivnih železih kolesih, ki sta spredaj, dve masivni kolesi pa nosita zadnji konec pluga. V medprostoru so položeni štirje veliki jekleni zobje, ki se uravnavajo tako, kakor to hoče delavec, ki hodi za plugom prav tako kakor kmet za pravim plugom. Z desno vrti posebno krmilo, s katerim vodi plug kamor hoče. Z levico pa pritiska na posebno ročico, ki postavi potem zobe navpič ali poševno, kakor je to pač potrebno. Zobje potem orjejo cesto. Kakor cestni valjar, tako je tudi plug zelo težak in tudi najtrža cesta ne more biti kos jeklenim zobem. Vso površino Vegove ulice bodo na ta način zorali, za nekaj centimetrov, prav do Napoleonevega spomenika. Cesto bodo znižali v toliko, kolikor jo bodo potem posuli z drobnim granitnim peskom, ki ga bodo polili s smolo. Cesta bo na ta način bolj elastična in za vozila bolj udobna. Z deli bodo pohiteli, kajti cesta je močno prometna, saj vozijo po cesti vsa vozila, ki so namenjena v Trnovo ali pa iz tega dela mesta prihajajo v središče mesta. Kakor smo izvedeli, bodo na ta način tlakovali tudi Emonska cesta, do križišča Aškerčeve ceste. Tako bo Ljubljana dobila spet lepo novo asfaltirano cesto, ki se bo pridružila že velikemu asfaltiranemu cestnemu omrežju našega mesta.

### Prepogosto deževje prekinja dela za gradnjo šentpeterske zapornice

Precej časa je že, odkar so začeli kopati v strugi ljubljanske tajke za šentpeterskim mostom. Kakor je že znano vsem ljubljancem, namerava tukaj mestna občina zgraditi veliko zapornico, ki bo omogočala, da bo vodno stanje v strugi tako visoko kakor bo to pač potrebno. Z graditvijo te zapornice pa so bili že od samega začetka križi in težave. Pa ne morda zaradi delavcev, ki jih je dovolj, niti ne zaradi gradbenega materiala, ampak zaradi šmentanega vremena.

Naerti so že zdavnaj narejeni, orodje že skoraj rjavil od samega čakanja, kajti izpostavljeno je dežju, barake za delavce so postvljene in vse čaka na začetek del. In začeli so tudi. Pa ne samo enkrat, ampak tolikokrat, da ljudje že kar pravijo, da zapornice sploh nikdar ne bodo dokončane. Tudi pred štrinajstimi dnevi, ko smo imeli v ljubljani lepo vreme, so z deli hitro začeli, samo da bi bila zapornica čimprej končana. Delavcev je v strugi mrgolelo, stroji so opravlili svoje delo, črpalko so črpale vodo iz ene polovice struge, ki so jo hoteli uporabiti za dela v drugo. Skratka, je delo šlo od rok. V sredi struge so zabetonirali že velik ovalni nosilec za pomice, v katerega so zabetonirali tudi debele železne drogeve. A potem dež, dež... In ponovilo se je vse tisto, kar se je pri gradnji te zapornice že tolikokrat. Z delom so morali prenehati, delavci so samo še lahko gledali, kako jim naraščajoča voda zaliva strugo. In voda je naraščala iz dneva v dan. Sedaj se valji že v velikem toku proti vzhodu. Iz narasle ljubljanske pa štirle le železni drogovji. Tj drogovji in pa barake s stroji lahko potrdijo, da so to velika dela, da pa jih deževje prepogosto prekinja.

### Ljubljana

#### Koledar

Danes, torek 17. junija: Adolf, šk.  
Sreda, 18. junija: Efreu Sir.

#### Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62; mr. Gartus, Moste-Zaloška 47.

Prva sklepna produkcija Glasbene akademije v korist brezposelnih slovenskim glasbenikom bo drevi ob 19 v veliki filharmonični dvorani. Nastopili bodo gojenci in slušatelji višjih letnikov iz šol raznih profesorjev, med drugimi iz šole rektorja rosta, ravnatelja Betetta, red. prof. Ravnika, izr. prof. Šlaisa in Trostove, doc. Rupla, prof. Škerjanca in Pfeiferja. Kot stopnja veljajo sporedi po 15 ozir. 10 din, ki so v predprodaji v Maticni knjigarni. Na produkcijo, ki obsega zanimiv program, opozarjamo muzikalno občinstvo, zlasti tisto, ki pozorno sledi razvoju našega mladega glasbenega rodu.

#### Ljubljansko gledališče

##### DRAMA

Začetek ob 19.30:

Torek, 17. junija: Bog z vami, mlada leta! Red Torek.

Sreda, 18. junija: Žene na Niskavuoriju. Izven. Znižane cene od 14 din navzdol.

Četrtek, 19. junija: Bog z vami, mlada leta! Red Četrtek.

Petek, 20. junija ob 15. uri: Revizor. Izven. Znižane cene od 14 din navzdol. Ob 19.30: Via mala. Izven. Znižane cene. Igra skupina mariborskih slovenskih igralcev.

Sobota, 21. junija: Lepa Vida. Izven. Znižane cene od 14 din navzdol.

##### OPERA

Začetek ob 19:

Torek, 17. junija: Don Kihot. Red B.  
Sreda, 18. junija: Baletni večer. Red Sreda.

### Carburo di calcio

Agente esclusivo per le provincie di Lubiana e Fiume del Consorzio Italiano Carburo di calcio e ferroleghie di Roma:

ING. Ettore Benvenuti succ. S. a. g. l. Trieste, via M. T. Cicerono 2. Telefono 59-72  
Indirizzo telegrafico: Carburo Trieste  
INTERPELLATECI PER OGNI VOSTRO FABBISOGNO

### Kalcijev karbid

Izključna agencija za ljubljansko in Reško pokrajino Italijanskega konzorcija za karbid in železove zlitine v Rimu je:

ING. Ettore Benvenuti Nosl. d. z. o. j. Trieste, via M. T. Cicerono 2. Telefon 59-72  
Telegrafski naslov: Carburo Trieste  
Kilite nas kadarkoli nas potrebujete

LEGNAME importante ditta lombarda acquisite sterbe produzioni 10/15 mila cubi annui disposta anche associarsi apportando capitali. — Scrivere a Cassetta 227 M. Unione Pubblica Italiana. Milano

LES važna lombardijska tvrdka bi kupila žago, produkcija 10-15 tisoč kubikov letno, pripravljena tudi združiti se s prinosom kapitala. Pisati na Cassetta 227 M. Unione Pubblica Italiana. Milano.

## Charlie Chan v San Franciscu

»V Nici? Za vraga, kje pa je ta kraj?« je vprašal nadzornik Flanery.

»V Franciji. To je kraj ob Rivierji,« ga je ljubeznivo poučila gđ. Garland.

»Vaša služba vam vsekakor ne dopušta, da bi potovali v tujino, gosp. nadzornik, ali ne?«

»Nica,« je ponovil Chan. »V tem primeru se je vaša tovarišica pisala Mary Lantelly?«

»Da,« je odgovorila igralka. Chan je vzel oba izreka in ju dal gđ. Morrow.

»Ali bi bili tako prijazni in glasno prebrali ta zanimivi članek?«

Kakor je dan prej v jedilnici »Hotela Francis« brala izrek iz časopisa, je to ponovila tudi sedaj:

»Kaj se je zgodilo z Marijo Lantelly? Pred desetimi leti je neka angleška skupina plesala v gledališču v Nici »Dolarško princezo«. Vsem je ta večer ostal v spominu. Gledališče je bilo nabito polno vojakov, ki so prišli na dopust. Ravnatelj je izgubil glavo, ker ni vedel, kam bi z ljudmi, ki so vsi hoteli v dvorano. V zadnjem trenutku je zbolela primadona, glavno vlogo pa je potem izročil mladi zborški pevki Mariji Lantelly. Končno je prišel čas njene slave. Vsa je zažarela v bajni razsvetljavi in tisti, ki so jo ta večer videli, ne bodo nikdar pozabili njene izredne nadarjenosti, ki jo je pokazala kot mlada igralka. Občinstvo je ploskalo in ploskalo ter jo stalno klicalo pred zastor.

Po predstavi je ravnatelj ves srečen pohitel v garderobo Marije Lantelly. Odkril je njen talent in iz nje bo naredil veliko zvezdo in jo popeljal v večja gledališča Londona in Newyorka, si je mislil. Igralka pa je vse mirno poslušala, oblekila nato svojo skromno obleko in odšla skozi vrata, ki vodijo na glavno promenado.

Cakala sta jo elava in bogastvo, če bi le hotela. Če so ji takšne misli vrele po glavi, pa nikdar ne bomo izvedeli. Edino, kar vemo, je to, da se ni v gledališče ni več vrnila in se sploh izgnila. Od takrat je preteklo enajst let in nihče več ni slišal o Mariji Lantelly.

Gđ. Morrow je nehala brati. Bila je nemirna. Nadzornik Flanery od začudenja ni mogel zapreti ust. Edini Charlie Chan se je znal obvladati.

»Gospodična Garland! Marija Lantelly je bila torej vaša prijateljica?«

»Da, gospod! Sir Frederik je to vedel. Odkod? Tega ne vem. Jaz sem plesala v Nici v isti skupini, Casopis nekoliko pretrava... verjetno zato, da bi vzbudil pozornost med občinstvom... Po mojem mnenju se je zelo častno odrezala v tisti vlogi, vendar se ne spominjam, da bi bilo res toliko ploskanja. V njej je bil dober material in lahko bi postala odlična igralka... toda na žalost je zapustila gledališče, potem pa je ni nihče več videl.«

»Ali ste jo še kdaj videli?« je vprašal Chan.

»Ko sem se vračala domov, sem jo videla, da se je pogovarjala z nekim moškim na promenadi blizu gledališča. Nadaljevala sem svojo pot, ne da bi si kaj mislila. Pozneje sem se pa močno kesala zaradi tega. Saj razumete...«

»Tudi o tej deklici vam je govoril sir Frederik?« je vprašala Morrow.

»Da. Pokazal mi je ta izrek iz časopisa. Vprašal me je, če sem bila tudi jaz v tisti gledališki skupini in če bi morebiti mogla znova prepoznati Mary Lantelly, če bi jo spet srečala. Odgovorila sem mu, da se je še zelo dobro spominjam. — Lepo — mi je odgovoril — znabit vam bom še naprosil, da mi še danes zvečer storite takšno uslugo. Ne odidite iz vile, ne da bi me o tem obvestili, prosim vas. Obljubila sem mu, da ne bom prej odšla, preden se mu ne bom javila. In to je vse.«

Gospodična Morrow je skrivaj pogledala nadzornika. Njegov rdeči obraz je bil videti popolnoma presenečen.

»Gospod nadzornik, imate k temu kaj pripomniti?«

»Jaz? Ne, nič.«

»Hvala vam, gospodična Garland,« je rekla gđ. Morrow. »Ali menite dalj časa ostati tukaj?«

»Da. Potegujem se za nastavev v »Alcazarju.«

»Ne odpotujte iz San Francisca, ne

da bi se mi prej javili. Hvala vam, da ste prišli.«

Gloria Garland se je priklonila proti pisalni mizi.

»Ali smem vzeti ta biser?«

»Da, da. Seveda.«

»Kadar je igralka dolgo brez zaposlitve, potem so ji dragoceni tudi biseri, pa čeprav so ponarejeni.«

Morrow jo je pospremila do stopnic, potem pa se je vrnila v pisarno, kjer so še vsi lepo molčali.

»Torej? Kaj pravite?« je vprašala.

»To je nezaslišano,« je rekel Kirk. »Zopet nova izginita ženska. Saj se vendar ne morete znati skupaj v tej hiši Eva Diran in Mary Lantelly, izkverži v primeru, če je v tej hiši kje skrivnišče za izginito žensko. Kaj mislite vi o tem, g. Chan?«

»Čez dalje bolj se vtapljam v brezdanjo temo. Priznavam, da se mi izpodmikajo tla pod nogami,« je odgovoril Chan.

»Vi enostavno prepustite vse meni,« je odvrnil nadzornik. »Jaz bom stvar že spravil v pravi tir. Če bo potrebno, se bom potrudil tudi do nebes!«

»Gospod nadzornik! Star kitajski pregovor pravi: Če nerodno stopiš v kalno vodo, bo še bolj kalna in blatna. Če jo pa pustiš pri miru, se bo sama zbirtila.«

Flanery ga je razjeren pogledal, potem pa odbrzel iz sobe, ne da bi se poslovil. Za seboj je besno zaloputnil vrata.

#### Osmo poglavje

Korak naprej.

Charlie Chan je skrbno vtaknil v kožnato torbo Frederikove časopisne izrezke. Kirk je še vedno gledal v vrata, skozi katera je Flanery tako besen planil.

»Vloga policaja ni zmerom najprijetnejša. Ubogi nadzornik je bil videti poprejši kak nekam ušeljen.«

»Tremutno zanj ni lahko, zato je pa slabe volje,« je pripomnila gđ. Morrow. »Kdo se ne bi jezil, priznajte! Vsa ta pripovedka o Mary Lantelly...«

**Domani sera a mezzanotte**  
**Jutri zvečer o polnoči**

**Si chiude irrevocabilmente la vendita dei biglietti della Lotteria di Tripoli**

Acquistando un biglietto — che costa 12 Lire (dinari 40) potete diventare milionario e mutare tutto il corso della vostra vita e l'avvenire dei vostri cari. Non lasciatevi sfuggire la Fortuna. Comperate oggi stesso un biglietto. Dopo mezzanotte sarà troppo tardi!

**bo nepreklicno zaključena prodaja srečk za loterijo Tripoli**

Z nakupom srečke, ki stane 12 lit (40 dinarjev) lahko postanete milijonar in spremenite ves tek svojega življenja in bodočnost svojih dragih. Ne dopustite, da bi Vam sreča usla! Kupite še danes srečko! Po polnoči bo prepoznol!

# LOTTERIA DI TRIPOLI

**WAY ARREDAMENTI TEATRALI**  
Confazione speciale velari manovrati con „STRADA W“  
21, Via Fontana — MILANO — Via Fontana, 21

---

**GLEDALIŠKA OPREMA WAY**  
Specialno izdelovanje zastorov s „STRADA W“  
21, Via Fontana — MILANO — Via Fontana, 21

## Z razstave moderne slovenske likovne umetnosti v Jakopičevem paviljonu



»Tihozitje z melonami« (olje) Stane Kregar

## Dolga je že zgodovina umetnih zob

»Ponašali« so se z njimi že starodavni Feničani in celo egiptovski faraoni

Pravijo, da bi se morali zobozdravniki zahvaliti za svojo eksistenco tistim davnim prednikom, ki so začeli hrano kuhati in pri tem uporabljati lonce. Predzgodovinski človek tja do najmlajše kamene dobe se je postavil z izredno zdravimi zobmi. O tem pričajo odkritja njegovih okostij. Sprememba je nastopila tedaj, ko je človek začel jesti meso, ne samo na ražnju ali med glinastimi ploščami pečeno, temveč tudi na razne načine kuhano. Ko je začel kuhati tudi drugo hrano, so njegovi zobje začeli izgubljati važno tkivo, ki vsebuje apno in izredno važen vitamin B. Tako se je zgodilo, da je človek že davno pred sedanji časi začel nadomeščati naravno zobovje z umetnim.

Ze nekateri egiptovski faraoni so imeli umetne zobe. Od tedanjih časov je primanjkovalo naravnim zobem vedno več tkiva. Človeško zobovje je bilo vedno manj odporno. Predvsem je temu kriv kruh, ki ne vsebuje nekaterih človeškemu organizmu potrebnih snovi. To je tedaj, kadar je pečen iz moke, ki ni dovolj nadrobno zmleta. Neki danski strokovnjak je dokazal na samem sebi, da človek lahko doseže izredno visoko starost, čeprav se preživlja s preprostim kruhom, vendar pa prefini kruh ne zadoštuje za ohranitev zdravega organizma. Na ta način je dokazal, kolikšne važnosti je kruh iz dobro premete moke.

### Več zelenjave in svežega sadja

Današnji človek ima že od najnežnejše otroške dobe, torej že svoje prve zobe zelo občutljive in kaj malo odporne. Zene v pričakovanju vesellega dogodka jedo dosti pre malo zelenjave in svežega sadja. V Vratislavi je prof. Euler preiskal 12.000 otrok in ugotovil, da jih ima več kot polovica slabe zobe. Otroci, ki so imeli zdrave in pra-

### Vprašanje premoga, surovega masla in marmelade v Angliji

Poročilo, ki ga je »La Stampa« dobila iz Moskve, pravi, da izjava britanskega ministra Littletona v jasni luči prikazuje kritični položaj glede preskrbe premoga v Angliji. Fedenska proizvodnja znaša manj ko pol milijona, komaj 450.000 ton.

Iz poročila, ki ga je objavil »Daily Mail« in ki se nanaša na južni Wales, se lahko sklepa, da je glavni vzrok tega padca proizvodnje treba iskati zlasti v sporih, ki so nastali med lastniki premogovnikov in delavci. Tam je zdaj že 26% rudarjev brez posla. Zadoštuje, če povemo — pravi omenjeni list — da so že 14 dni brez dela rudarji neke naselbine samo zato, ker je avtomobilist, ki je te rudarje vozil vsak dan v 19 km oddaljeni rudnik, to službo opustil, ko je dobil nekje drugod boljše. Na kratko povedano, položaj je tak, da zdaj v Angliji nakopljejo dnevno 9000 ton premoga manj, kakor pa so ga lansko leto.

Pretekli petek je bilo v Londonu razglašeno, da se bo s 30. junijem tedenski obrok surovega masla znižal za polovico, t. j. od štiri na dve unči. (Ena unča ima 28 gramov.)

Da bi ljudi potolažili spričo te poostrene omejitve porabe surovega masla, je bilo sporočeno, da se bo ta tedenski obrok masla morda lahko spet zvišal za 28 gramov. Istočasno je bilo tudi rečeno, da bo s 1. avgustom dobilo ljudstvo tudi več marmelade kot pa jo dobiva zdaj.

Maršal Italo Balbo

## Italijanski roji nad svetom

Stormi d'Italia sul mondo

Sreča je bila z nami, zakaj zdaj je nebo prazno in po vsem se prelivajo sveži dihiljaji vetra, ki nas oživljajo in razveseljujejo.

### 15. Rio de Janeiro.

Odvodem roj na odprto morje, potem ga popeljem nazaj proti otočnim trdnjavam v zalivu, ki jih tvorijo vegasti obli stožci, drug blizu drugega, vsi polni cvetočega rastlinja, drugod



Zaliv pri Rio de Janeiru s slovitim SlađKornim stožcem v ozadju

## Rim ima zdaj že 100.000 telefonskih naročnikov

Povprečno 13 telefonov na vsakih 100 Rimljanov — 7 central z nad 122.000 telefonskimi številkami

O razširjenosti telefonskega omrežja, ki ga ima danes prestolnica Rim, je »Societa Telefonica Tirrena« objavila te dni zanimive podatke, ki kažejo, kako velik razvoj je doživela telefonska služba zlasti po letu 1925. Poročilo pravi:

V teh dneh se je rimsko telefonsko omrežje razširilo že na 100.000 naročnikov z nad 150.000 telefonskimi aparati. Tako pride zdaj v Rimu povprečno na vsakih sto prebivalcev že trinajst telefonskih aparatov. Ta odstotek se je že zelo približal tistemu, ki so ga izračunali za nemško prestolnico Berlin, dosti pa ne zaostaja več niti za odstotkom, kakršen je veljal za London in Pariz, seveda pred začetkom sedanje vojne. Med vojno je namreč število tele-

fonskih naročnikov v teh treh mestih zelo padlo. Pred začetkom sovražnosti je v Londonu in v Parizu prišlo na sto prebivalcev približno od 15 do 17 telefonskih aparatov.

Sedanjih 100.000 telefonskih naročnikov v Rimu je razdeljenih na 17 central, ki imajo nad 122.000 telefonskih števil. Telefonsko žično omrežje pa je dolgo skupno 190.000 km.

Meseca julija leta 1925, ko je »Societa Telefonica Tirrena« začela delovati, je bilo v Rimu vsega skupaj le kakih 14.000 telefonskih naročnikov. Telefoni so bili tedaj povečini še »na ročni pogon«. V zadnjih šestnajstih letih je telefonska služba dosegla šestkrat tolikšen obseg, kakor pa ga je imela v prejšnjih 44 letih, t. j. od ustanovitve rimske telefonske službe v letu 1881 pa do leta 1925, ko jo je prevzela družba »Teletel«. Tolikšen uspeh je bilo mogoče doseči zaradi novih telefonskih naprav, ki predstavljajo višek sodobne tehnične popolnosti, pa tudi zato, ker so se telefonske tarife tako občutno zmanjšale, da so ljudje lahko v velikem številu dali napeljati telefone v svoja zasebna stanovanja.

Po stanovanjih je zdaj napeljanih že približno 72.000 telefonov. Med njimi je dve tretjini dvojnih. 21.000 jih imajo v svojih obratih industrialci, trgovci, obrtniki in rokodelci, 7000 pa javne in upravne družbe.



Trije rodovi.

## S kredo nad živce...

Učinkovito zdravilo, ki so ga prej uporabljali le za pisanje po šolskih tablah

Kreda že nekaj časa ni več sredstvo, ki se uporablja na primer samo po šolah za pisanje po tabli, pač pa valja tudi že za uspešno zdravilo sredstvo. To je zemeljski proizvod, ki vsebuje številne snovi, katere so se v dobri dolgi tisočletij nabrale v kredinih plasteh.

Kreda ima zlasti to lastnost, da ohranja toploto. Zaradi tega jo pripravljajo pri zdravljenju s kopoljo. Vsebuje mnogo soli in drugih zdravilnih snovi, slednjih pa jo uspešno uporabljajo tudi kot lepilo. Končno zelo ugodno deluje tudi na notranje izločevalne težave.

>Kredna« kopolj traja dvajset minut. Če osta-

neš v njej dlje, postajaš vedno bolj utrujen. Prednost »kredne« kopolji je v tem, da si jo lahko privoščimo tudi doma na svojem stanovanju. Kreda ima izredno moč tudi če jo uporabljamo kot obkladec, ki ga devamo na boleča mesta. Še prav posebno pa je pripravljiva pri vnetju v kolenih. Zelo uspešno je dalje tudi zdravljenje s suho kredo. V tem primeru povzroča, da se bolno mesto na človekovem telesu temeljito pregreje. S takšnim ogrevanjem se odstranijo nevarne snovi.

S kredo zdravimo še revmatizem, ženske bolezni in vnetje živcev. Tak način zdravljenja je bil do zdaj v 62 odstotkih primerov uspešen.

## Britev vam bo rezala trikrat dljé, če...

Ne mislite, da se zato tako hitro skrha, ker imate hudo brado!

Napačno je mnenje, ki je prav gotovo zelo na splošno razširjeno, da se britev tako hitro skrha samo zaradi tega, ker je brada huda. Znanost, ki se je razširila tudi na to »vsakdanje« področje, je namreč ugotovila, da to ne bo povsem držalo. Dokazano je, da britev neha rezati predvsem zaradi milnice, ki se nabere na njej. Če pomislimo, kako mehka je milnica, se nam zdi to skoraj neverjetno. Pa je vendar res. Milnica kemično učinkuje na ostrino britve, jo razjeda in krha.

Morda pa je ta, toliko iznajdljiva znanost poskela tudi proti krbanju britve primerno in uspešno »zdravilo«? Da, našla ga je v hromanu, ki preprečuje razjedajoči učinek milnice na britev. Če premešamo med britjem milnici malo hromana, bo

britev rezala trikrat tako dolgo kot sicer.

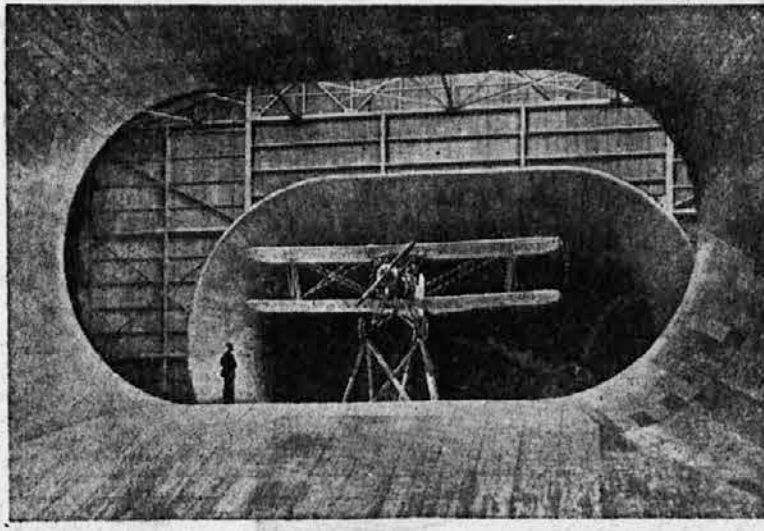
Ta novost je prišla iz Chicaga v Ameriki. Čeprav je izum velike praktične vrednosti, se ga tisti, ki izdelujejo milo in razne kreme za britej, vendar še niso poslužili. Imajo morda že še kak tehtnejši razlog za to. Da pa te tovarnarjev ne boste predolgo čakali, kdaj bodo začeli izdelovati takšno milo, da se vaša britev ne bo tako hitro skrhalo, izkoristite ta izum raje kar sami, seveda, če se ne hodite brit drugam. Po britju vselej pomozite britev v redko raztopino hromana in boste kmalu videli, če je reklama res kaj vredna.

Zahtevajte povsod naš list!

### Letalo pri izpitu



V taknem prodoru, skozi katero spuste močne zračne tokove, preskušajo odpornost letal.



pa spet goli in plešasti v železno sivi barvi, opekasti, pa spet zelenkasti in pepelnati.

Nenadno se blizu ustja zaliva prikaže na morju ves sestav naših osmih oglednih ladij, razporejenih v dveh vrstah, ki drve proti Rio de Janeiru. Od zgoraj se Ocean zdi kakor ranjen po ostrih motoricah, ki naglo režajo njegovo površino. Slehera od njih pušča za sabo belo, čisto ravno črto. Valovi se v vrtincu vijaka vijajo drug proti drugemu, se penijo, se pogrezajo, se spet vračajo na površje, grgarjo in se prelivajo v vseh odtenkih zelene, sinje ter indigove barve. Osem brazd se vzporedno vleče čez morje. Kako miljo za ladjico izginjajo, so vedno šibkejše, vedno bolj blede. To je čudovita igra sile in lepote. Kljuni oglednikov, ki so precej visoki, dobro vzdržujejo naval valov. Dimniki, ki so nagljeni nazaj, se zde, da se upogibajo po vetru v naleto teka. Krma teh ladij je nizka, ploščata, zaokrožena in se komaj prikazuje iz vode. Zdj pa zdaj jo kateri premoščeni val preplavi. Topovi se stezajo vitko v daljavo iz svojih stolpov, njihovi zaklopi so dvignjeni v zrak. Vsa divizija strnjeno plove proti Rio v popolnem redu in vsaka dvojica ladij je za dvesto metrov pred naslednjo dvojico.

Ko smo znova krenili daleč nad odprto morje, da bi pretekla nova četrtina ure, in ko se vrnemo s svojimi stroji blizu vhoda v zaliv, ni osmih ladij več videti. Že so prekoračile ograjo Oceana in stopajo v pristanišče pred Rimom.

Moramo zaviti še dvakrat ali trikrat navzven in na daleč, nad odprto morje, da preteče ura naskoka, ki smo ga dobili pri prihodu iz Bahije, ne da bi bili hoteli priti pre zgodaj.

Vsako toliko gledamo motorje, ki utripljejo s pravilnostjo zdravega srca in v polnosti svojih sil. Včasih se pri tekmi prav tedaj, ko bi moral prerezati trak na cilju, prameri neumna nezgoda, ki požanje sad najrodovitejšega in najbolj srečnega napora. Toda tu se ne more in se ne sme primeriti.

Dvignem se na sedežu, da bi videl, kako je in zagledam za seboj na eni in na drugi strani skladno pahljačo desetih strojev, kako gre za mano, kakor da bi se gnali na vrtljaku.

Ura je 16.25. Zadnji obrat na vrtljaku je končan. Zdj blje ura za pristanek in za zmago slavlje. Udrain jo odločno na desno ter z vsem sestavom planem na zlato nebo nad veliko prestolnico.

Zato nebo! To je prava beseda!

Sonce, najlepše sonce na svetu žari in se razliva nad belo sinje globine prostora, ki je vreden Danteya. Sonce se razliva na ogromno prizorišče zemlje in voda, ki jih je božanska igrivost Stvarnikova razporedila v bleščečo igro pogledov, odsefov, luči, senc in barv. Resničnost tega raja na zemlji, ki kaže prav vse sestavine lepote, premaguje domišljijo največjih slikarjev narave, ki so si v zlatih stoletjih zamišljali neresnične pokrajine iz raja.

Giorgione, Carpaccio, Tizian, moj veliki in svojevrstni Ferrarac Dosso Dossi, so v svojih snih videli velika zrcala Oceana, nad katera se obešajo čudne krone dreves, gore, ki se prevešajo v morje, na katerih se prepletata senca in svetloba, pokrajine, o katerih se zdi, da se kopljejo v čarovnem ozračju. Ti umetniki so ustvarili čuda okoli čarovnice Circe, okoli Device na skalah ali okoli junakinje svojega srca ali okoli svetnice, ki gre brez strahu v muke, kakor devica Ursula v Beneški akademiji. S slikarji so tudi pesniki popisovali Alcuin raj, Armidov vrt, Atlantov grad.

A vse to ni nič! To, kar je zdaj pod nami, je večje, lepše, novejše. Morda je umetnost posnemala naravo. Morda je Bog z ustvaritvijo tega zaliva hotel dokazati, da izvira umetnost od Njega. Morda povzdiguje to lepoto sedanja ura in nam razodeva čuda čudes kot vreden okvir junaštva tribarvnih kril, ki so zdaj dospela do vrhunca zmago slavlja.

Od skrajnega konca Copacabane krenem z vsem rojem v sestavo proti Ponta Ircia, od enega konca zaliva do drugega.

(Nadaljevanje sledi.)